

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-u. 7. szám. — Telefon 412. szám
Hirdetések árszabás szerint vétnek fel.

I. évfolyam. 163. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 koronára
negyedévre 3 korona. — Vidékre egy
1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50

Debreczen, 1912.

Kedd, december 10.

Abszolutizmus felé.

A háboruhoz manap sok minden szükséges. Veszeni való háboruhoz nem sok kell, egy kis ügyetlenség is elegendő hozzá. Hanem hogy egy háboru győzelmes legyen, hogy az ellenség, aki az országra tör, olyan véres fejjel kergettesse vissza, hogy évi zedekre elmenjen a kedve hasonló kísérletektől, ahhoz ma már sok mindenféle alkatrész összekeverése szükséges.

Régebben az volt róla a jelszó, hogy csak pénz kell hozzá. Pénz, pénz és ismét csak pénz. Pénz minél több zsoldos katoná összeverbuválására, pénz fegyverekre, lőszerre, ételre, itálra s végül pénz ellenséges vezetők s ostromlott várak parancsnokainak megvesztegetésére.

Ma más is kell. Ember van, sok és elegendő. Az új törvényjavaslat, a munkapárti csonka parlament szuronyfedeztet mellett még e héten ledarálni fog, még az embereket is szaporítani akarja. Ez azt mondja, már hogy ez a törvényjavaslat, hogy minden ember behívható ötven éves koráig mozgósítás esetén, Akár volt katoná, akár nem, csak munkaképes legyen. No lám. Milyen szépen haladunk. Egy időben a szolgálati kötelezettség a harminczkettedik évvel megszűnt. Azután jött a népfelkelési törvény s kiterjesztette ezt a kötelezettséget a negyvenharmadik évkorhatárig. Most a munkapárt behozza az ötven esztendőskorig a szolgálati kötelezettséget és még azt sem mondja meg, hogy az ötvenen alig pár hónappal innen levő embert, aki például katoná soha sem volt, milyen szolgálatra hívják be: ágyutólteleknek-e, vagy kanálispuccolónak.

De azért pénz kell ma is, amiből tudvalevőleg soha sincsen elegendő. Az új törvény nagyszerűen fog gondoskodni erről is. Felhatalmazza a kormányt arra, hogy háboru esetén onnan vegyen pénzt, ahonnan tud. Szabadon köthet kölcsönt akárkivel, akármilyen áron, legföljebb később az egybehívandó országgyűlésnek tartozik e felől bejelentéssel élni.

Azonban ló is kell meg koci is kell. A szuronyos munkapárt új törvénye erről is gondoskodik. Mennyei egyszerűséggel mondja ki, hogy a magánosok fogatait, lovait, kocsiját, autóját, biciklijét elveheti az állam.

De egy jól lefolytatott háboruhoz nemcsak ennyi szükséges. Kell az is, hogy az elpusztított nép és a szegény nyé tett lakosság fel ne jajdulhasson és tiltakozó szava ne lehessen. Erre sok módot ad a mindenkori kormánynak a készülöben levő becses kis törvény. A gyülekezési jogot elkobozhatja. Mindennemű önkormányzati jogot felfüggeszthet és kormánybiztosok által kormányozhat, akik tartoznak a katonai parancsnokságok utasítása szerint eljárni. S hogy az ujságok se lehessenek szószólói a nép fölajdulásának, különböző intézkedésekkel a lapok megjelenését megnehezíti és lehetlenné teszi. Fölfüggeszti az esküdtzéki eljárást

Idáig jutott tehát az ország a mai parlamenti többség uralma alatt, amely a többséget meglepetéseknek és erőszaknak köszönheti.

A lejtő utján vagyunk. Az abszolutizmus lejtőjén s most olyan burkolt abszolutizmusba kerülünk, amilyenben még a valóságosban sem voltunk.

Modern és a legjobb
VILLAMOS
berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Új állás a vármegyénél.

Gazdasági felügyelők.

A földmivelésügyi miniszter körrendeletben tudatja az összes törvényhatóságokkal, hogy a belügyminiszterrel egyetértően életbe lépteti a jövő évi január elsejétől azt a törvényt, amely felelős szakközegét, a gazdasági felügyelőt szakelődai feladatkörrel ruhazza fel a törvényhatóságokban.

Mikor a vármegyékben a közigazgatási bizottság intézménye életbe lépett, méltán kelthetett fölünést, hogy minden ügynek akadt a vármegyén szakreferense, de a jóformán mezőgazdaságból élő országban a mezőgazdasági ügyeknek nem volt képviselője. Az országgyűlés már negyvenhét évvel előbb rólhivta a kormány figyelmét erre a lehetetlen helyzetre és talán éppen erre a figyelmeztetésre történt az az intézkedés, hogy a közigazgatási előadói állást szervezték. Még pedig régi patriarkális mintára. fizetés nélkül megbíztak vele egy gyakorlott gazdát, aki távol lakván a közigazgatási fókuszától, egyre élénkebben érezhetővé vált, hogy e törvényhatóságokban felelős szakközegnek kell lenni, aki a törvényes intézkedéseket részben végrehajtja, részben végrehajtásukat ellenőrzi. Így született meg előbb az állattenyésztési felügyelők, majd ezen hivatalok átszervezésével a gazdasági felügyelők intézménye. Eleinte csak az állattenyésztés fejlesztése volt hivatalkörük, de munkájuk egyre bővült s ma már a mezőgazdasági közigazgatás minden ágára kiterjed működésük.

A január elsején életbe lépő törvény pedig szakelődai teendőikkel bízza meg a gazdasági felügyelőket a törvényhatóságokban. — Ugy a törvényt, mint az azt életbeléptető miniszteri rendeletet éppenséggel nem az aszandék vezeti, hogy aktagyártó, a hivatal négy fala közt dolgozó hivatalnok sereget szaporítsa. A törvény intencióját az a gazdasági felügyelő értette meg, ki munkája területén minél gyakrabban uton van, ellenőríz, lekésít, munkatársakat szervez maga mellé a gazdasági haladás ügyének szolgálatára. Szakismertésévei hasznos tanácsokat és utbaigazításokat ad és éles szemmel meglát minden mulasztást, melyet a hatóságok és egyesek valamely érvény-

Névjegyek

gyorsan és jutányos árban készülnek
Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában
Darabos-u. 7.

ben levő törvényes vagy kormányzati rendelkezéssel szemben tanúsítanak.

Mezőgazdasági ügyekben tehát az előadó teendőket a vármegyék a gazdasági felügyelőség vezetője, illetőleg, ahol ezidőszerint gazdasági felügyelőség szervezve nincs, az a gazdasági felügyelő teljesíti, kit ezzel a földmivelésügyi miniszter megbíz. Csak ott van kivétel, ahol a gazdasági előadói állás rendszeresítve van. Ott az illetőnek hivatalba maradásával a teendők ellátása továbbra is kezébe marad, de mihelyt az állás megüresedett, az előadói teendőket gazdasági felügyelők fogják végezni.

A törvény jogot ad a gazdasági felügyelőnek, hogy a mezőgazdasági érdekek védelme és előmozdítása céljából önálló előterjesztéseket és javaslatokat tehessen, amelyeket a törvényhatósági közgyűlésen ülési és szavazati joggal bír, a közigazgatási bizottságnak pedig tagja és mezőgazdasági szakelőadója. A gazdasági felügyelő, mint törvényhatósági előadó, ebben a minőségben szolgálati viszony tekintetében a törvényhatóságnak és első tisztviselőjének, az alispánnak van alárendelve, ezeknek ebben az ügykörben kiadott rendelkezéseit és utasításait teljesíti. Ha a gazdasági felügyelő vezetőjének a kétféle szolgálati körében egyidejűleg olyan feladatokat kellene teljesíteni, melyek mindenkinek egyszerre nem teherelhet meg, a törvényhatósági feladatok teljesítését helyettesére bízhatja. Ha azonban ezek szembeszökő közzeműködését kívánják meg, a földművelésügyi minisztertől pedig haladéktalanul utasítást kéri. A gazdasági felügyelő hivatali helyiségét a vármegye jelöli ki. Ha a gazdasági felügyelőnek a vármegyei közigazgatási szolgálathoz helyettese van, annak ugyanazok a jogai és kötelezései, mint a vezetőség felügyelőjének. Köteles a törvényhatósági bizottság közgyűlésén, valamint az ezt előkészítő bizottságokban megjelenni, az ügykörébe eső kérdésekre felelni és fölvilágosításokat adni. Joga van önálló előterjesztéseket is tenni. A gazdasági felügyelőség előadói ügykörébe tartozik (az erdészeti, állategészségügyi, és vízjogi ügyek kivételével) a földmivelési igazgatás keretébe tartozó ügyek előadása, de nem utalható hozzá olyan ügy, amely a földmivelési miniszterium igazgatása keretébe tartozó érdekekkel vonatkozásban van ugyan, de nem szakkérdés. Például a mezőgazdaság körében alkalmazottak fegyelmi kihágásai nem tartoznak rá. A míg azonban a földmivelésügyi miniszternél nem tisztázódott, hogy egy konkrét ügy előadása rá tartozik-e vagy sem, míg a miniszter intézkedése meg nem történik, a kiosztott ügyet tartozik előadni.

zük (az erdészeti, állategészségügyi, és vízjogi ügyek kivételével) a földmivelési igazgatás keretébe tartozó ügyek előadása, de nem utalható hozzá olyan ügy, amely a földmivelési miniszterium igazgatása keretébe tartozó érdekekkel vonatkozásban van ugyan, de nem szakkérdés. Például a mezőgazdaság körében alkalmazottak fegyelmi kihágásai nem tartoznak rá. A míg azonban a földmivelésügyi miniszternél nem tisztázódott, hogy egy konkrét ügy előadása rá tartozik-e vagy sem, míg a miniszter intézkedése meg nem történik, a kiosztott ügyet tartozik előadni.

Riasztó csend.

Fekete karácsony Debreczenben.

Ha eddig a kereskedelmi és ipari élet forgalmának csökkenése okozott mély kétségbeesést, ma valósággal megdöbbentő az a rettenetes csend, amely város-szerte uralkodik.

Hogy a karácsonyi forgalomnak, mely más években nyugtatót már nagyméretű, nyoma sincs, azt meg tudjuk magyarázni a gazdasági pangással, amelyet kivétel nélkül minden ember érez. Nincs pénz, nincs kereset, az emberek nem költenek mást, mint ami nélkülözhetetlen; üresek az üzletek már hónapok óta, nem megerőltető, hogy most sincsenek tele. Majd ismét telve lesznek, ha elkövetkeznek a jobb idők, addig türrünk, várjunk, koplaljunk nyugodtan.

De ez a türelem, várás, koplalás csak azokra kényszeríti, akik a nemzetgazdaságban törekvéssel vesznek részt. De hova lett az ifjúság? Hova lett a jókedv, a vidámság, a mulatózás, amelyet a gazdasági pangás megzavarva nem tudott.

Hő eleje van. És üres minden mulatóhely, minden kávéház. Akik benn lézengenek, azok is úgy tartják a fejüket, mintha az orruk vére folyna.

Rettenetes jelenség ez. Mert amikor a magyar ember már mulatni sem tud, akkor már szomorú órák következnek el és még szomorubbakra van kijátás.

A belügyminiszter a Zsófia-gyermekórházért.

Felhívás Debreczen városához

Maga Lukács László belügyminiszter is átérzve a magyar társadalmi gyermekvédelem nagy fontosságát, melylyel a külföld előtt is méltán elismert állami gyermekvédelem sikereit és eredményét szolgálja, érdeklődéssel viséltetik minden olyan társadalmi mozgalom iránt, mely a modern magyar gyermekvédelem előrelépését támogatni hivatott. Most a belügyminiszter megleghango körrendeletet bocsátott ki, melyben az összes hatóságok és a nagyközönség figyelmébe ajánlja azt az áldásos munkásságot, melyet a Hohenberg Zsófia hercegnő legmagasabb védnöksége és gróf Zichy János vall. és közokt. miniszter kormányzata alatt álló Gyermekszanatórium Egyesület kitéjt. «Ez a legremesebb emberbaráti célok szolgálatában álló egyesület — mondja a miniszteri rendelet — Balatonalmádiban épített «Zsófia Gyermekszanatórium»-ában már is számos elhagyott beteg gyermek épolásáról gondoskodik; hogy pedig áldásos gyermekvédő munkálkodását a jelenleg szervezés alatt álló második intézetében, a székesfőváros budai részében építendő «Zsófia Központi Gyermekórház»-ban is minél eredményesebben folytathassa s a melegen érző szívek minden részvételére méltó szegény elhagyott beteg gyermekek könnyeit felszárítsa, a jövő nemzedék gyarapítását és megerősítését úgy,

A hatasxtrófa.

— Az «Uj Debreczen» tércája. —

Holna pelérkezik a várt nap, a kis Francinak ötödik születésnapja. Napok óta türelmetlenül tépte le a papa falinaptáráról a lapokat, néha egyszerre kettőt is, oly sokára jött meg az óhajtott dátum. Végre azt mondhatta, hogy «holnap!» Éjszaka nem is aludt az izgalomtól és ujjongva rohant az ebédelőbe, ahol az asztalon a szokásos születésnap csokoládé gözblgött s mellette állott a torta. A papa és a mama ünnepélyesen megcsókolták s hasonlóképpen a nagy testvérére, Mimi is, akj már nyolc éves volt, a jó öreg Liza pedig sirt egy kicsit.

Es a szép holmik! Franci szemei nem tudtak betelni velük. A szép, fehér ruha a mamától, a csinos labda a papától, Mimitől kivánni való minták és Lizától a dominó-játék. Franci nagyon boldog volt! Ragyogó szemekkel ült ott és szörpölte a jó csokoládét. Ekkor csengettek, s megjelent Liza egy nagy csomaggal.

— A kereskedelmi tanácsosnétól Franci számára! Egy szolgálta hozta, — mondta büszkén.

A kereskedelmi tanácsosné a papa főnökének a felesége volt és Franci keresztanyja, aki a kicsi születésnapjára minden évben a legszebb ajándékot küldte.

Franci azonnal abbahagyta a csokoládét s Mimivel, a mamával és Lizával körülállották a papát, aki a csomagot felbontotta. Egy nagy doboz! Elővigyázatosan nyitotta fel a papa. Egy általános «ah!» Egy gyönyörű baba

volt látható, olyan nagy, mint egy igazi, valódi aranyzóke fűrtökkel, két szemekkel, melyet ki tudott nyitni; és le tudott hunyni, s kis fogakkal félig nyitott szájacskájában. A nagyok egészen el voltak bűvölve az ajándéktól, de a kicsik türelmetlenül tomboltak, hogy végre adják oda nekik a babát. De csaldták. A mama kijelentette, hogy a baba olyan drága, hogy nem lehet egyedül a gyermekekre bízni. Most játszhatnak a többi dolgokkal. Délután, ha neki ideje lesz vigyázni, megkapják a babát.

Mimi morgva huzódott egy sarokba s hangosan mondott valamit az «ostoba komédiánról», azzal a «hülye» babával, amiért a mamától egy pofont kapott. Franci sirt és ordított, hogy a baba az övé, adják oda neki. A papa afeletti haragjában, hogy a reggelizésben megzavarták, ajánlatot tett a mamának, gyermekeknek. A mama dühös, hogy a papa nem ad neki igazat, rossz nevelésről beszél. A papa élesen válaszol, a mama hasonlóképpen felel, s idő előtt felül és anélkül, hogy a mamát és a gyerekeket megcsókolná, az ajtót erősen becsapva, elmegy. Franci és Mimi a sarokban sírnak. A mama sötét arccal veszi elő a babát és némi gondolkodás után a ruhaszekrénybe zárja.

Az öreg Liza, akinek különben szabadságában állott egyetmást megjegyezni, mikor a konyhában voltak, megleséelte, hogy kedvencei érdekében egy pár szót szóljon, de a mama ismét dühös lett, olyan dühös, mint még soha. Megtiltotta, hogy Liza olyan dolgokba avatkozzék, amelyekhez semmi köze. —

Liza méltatlankodik az ilyen bánásmód miatt. Fel fog mondani!

Délben az ebéd nem jó, ezt meg is mondják Liza fájdalomra. A papa ujságai mögé elszökölvén, anélkül, hogy beszélne, Mimi és Franci gyermekes gyűlölettel néznek a szekrényre, melyben a baba el van zárva. A délelőtti engedtelenségükért délután sem kapják meg a babát.

Mimi az okosabb.

— Ne gondolj a csur babára, — mondja Francinak Púj, vörös haja van.

— Oh, nem, szép szóke — szól Franci. De Mimi nem törődik vele. A nyolcéves filozófus így keres megoldást:

— Csunya és vörös haja van!

Ezútn kis testvérét a gyermekasztalhoz viszi és előhozza a dominót, mely szintén születésnap ajándék. S mert a gyerekek nem tudnak kövekkal mit csinálni, hézakat és tornyokat építenek belőlük, azután összedobják, hogy csak úgy csattog.

A papa az irodába megy, a mama vissza vonul egy másik konyhába, Liza a konyhában mossa az edényt és magában beszél a felmondásról. A hely nagyon tetszett neki, szeretete az asszonyát és különösen a gyerekeket. Három éve volt a háznl n mosást egy ostoba baba miatt el kell mennie. Ő is gyűlölte a babát. Az ördög hozta a házba!

A két kis leány még mindig a gyermekasztalnál ül. A legrégebb játékokat előhozták s egy torz figurára, mely valamikor baba volt, pazarolták gyermekgyöngédségüket. — Franci a szörnyeteget erősen magához szorította.

mint a multhan oly ritka szép eredménnyel tette, továbbra is hathatósan munkálhassa, a közigazgatási tisztviselőknek ezen magasztos cél érdekében kifejtendő fáradozására állandóan nagy súlyt helyeznek. De kéri a rendelet a nagyközönséget is, hogy a budai gyermek-kórház érdekében engedélyezett karácsonyi gyűjtés eredményes is legyen, hogy szegény és gazdag egyaránt nyissa meg szívét, amikor saját gyermekének karácsonyját díszíti és gondoskodik anyai, apai szívének boldogságára saját kárára örömről, gondoljon némi adománnyal arra a védetlen gyermekvilágra, amelynek megmentését a Gyermekszanatórium feladatául tűzte.

Szemlélődés.

Valami a háboruról.

Az előrelátó nyugalom szemüvegén átnézve azokat az oktalán izgalmakat, melyeket Európaszerte előidézt a balkáni ügyök bőmbőlése, lehetetlen, hogy az intelligens ember arcán cinikus mosolyok ne rebbenjenek át. Igaz, lelkiismeretes újságíró nem állapíthatja meg azt, hogy háborus aggodalomra már nincs semmi ok. A feszültség egyik nap enyhül, a másik napon pedig fokozódik és ez úgy lesz mindaddig, amíg a kérdések nem tisztázódnak. Minden komoly hír mellett azonban lehetetlen észre nem venni, hogy a nagyhatalmak részéről eddig megtörtént minden lehető intézkedés a fegyveres összehúzás kikerülése. Ha biztató tárgyalások mögött mégis történnek csapatösszevonások és létszámkiegészítések, ezt az államéletnyugalmának és biztonságának kérdése parancsolja. A konfliktusnak több méregfogát kihúzták már vagy pedig letompították, tehát az izgalmak fokozódása teljesen oktalán és alaptalan lenne, mert ebből is látszik, hogy a nagyhatalmak keresik azt a reális életszükségletet amelyet a béke sarkának s biztos alapjának

fogadhat el. A legnagyobb baj az, hogy a mi generációnk nem látott háborút s azt csupán rémhistóriákból ismeri, kiszínezve központi kegyetlenkedéssel, gyújtogatással és rablással. Ma már másképpen áll a dolog. A mai háborúkban a magántulajdont védi a nemzetközi jog, éppen úgy, mint a hadifoglyok életét s a konzulátusok biztonságát. Ha tehát a legrosszabbra kellene gondolnunk, amitől még messze vagyunk, akkor sem kell félnünk értékeink elértéktelenedésétől. Nem szükséges, hogy elzárjuk magunkat a forgalomtól, várva a világvégét, a tüszájú rémet, a háborút. Aki nek pedig pénze van elhelyezve a bankban, az ne féltesse betétjét, mert azt még az ellenség sem veheti el. Viszont a bankjegyek elértéktelenedésétől sem lehet félni, mert megvan arra az ércfedezet, amely pedig szent és sérthetetlen. Tehát minden aggodalom meddő és fölösleges önkínzás.

A háboru nem érdeke sem az államfőknek, sem a kormányoknak, sem a hadseregeknek; ellenben kiszámíthatatlan kárt jelent a hadviselő országoknak, amely kár még győzelem esetén sem térülhet meg, leszámítva a véráldozatot. Ezt tudja minden intelligens ember és meg kell érteni mindenkinek, aki nem akar rabja maradni a hazug háborus szenzációknak.

Európa nem áldozhatja fel évtizedes haladását egy háborúért, nem dobhatja kulturáját az oktalán marakodás vér-mocsarába. A háborút pedig se nemzetek, se diplomaták hiúsága egymagában nem idézheti elő. A diplomácia, konfliktusok hátterében mindig súlyos dolgok húzódnak meg, amelyek éppen súlyos voltuknál fogva nem engednek időt a halogatásra s az ellenséges államok csapatának megerősítésére, hanem egyik óráról a másikra lobbantják ki a háboru szikráját.

Tehát még a stratégia is ellene szól a konolyabb veszedelmeknek, csupán a túlfűtött fantázia színezheti ki rémésé a máskülönből nyugodt, szürke dolgokat. Ha azonban a veszedelem mégis bekövetkezne, úgy jogainkért, nemzetünkért küzdeni ugys kötelességünk lenne.

— Édes, kedves — mondja folyton.
— És szebb, mint a vörös haja, az bizonyos — szól Mimi.

A mama, aki a gyermekszobába lép, ezt látja és hallja. Majdnem szügyenli magát. A gyerekeknek elrontotta a születésnapot. Éppen akkor lép be Liza, hogy a megtisztított evőeszközöket a szekrénybe tegye. Ekkor eszébe jut a mamának, hogy a saját hibája miatt, nem nem, a derék Lizét nem akarja elveszíteni. Oda int neki és bölint a fejével, mint ha mondaná: «Gazad van Liza, ostoba voltam, de mindjárt jóvá teszem!» A szekrényhez lép, melybe a babát bezárta. De a kulcs! Hol a kulcs? Liza azonnal észrevette asszonyának a szendékát. Megtalálja a kulcsot és átnyújtja. A gyerekek mindezt jól látják. Mimi félrehúzza a száját, ami ezt jelenti: «Bánom is én, ha most ki is adod a babát!» A kis Franci azonban visszatartja a lélegzetét. Mi fog most történni? A mama kinyitja a szekrényt, kiveszi a skatulyát, felemeli a tetejét. Franci odaugrik:

— A baba, a baba!
Liza megcirógatja nagy kezével a gyermek arcát.

— Látod, most megkapod a babát!
És csakugyan, a mama kiveszi a dobozból a babát díszpéldányát, megsimogatja a ruháját és az aranyzóke haját. Már éppen azt akarja mondani, hogy «Vigyézz rá Franci!» Mielőtt a gyermeknek átadja a babát, — s ekkor oh jaj! — kicsuszik a kezéből, s tejjével a parkettre esik. A mama egy percig megdöbbenve áll ott, s a szép babaarc roncsait nézi.

— Szent isten! — kiált Liza.

Franci sikoltozik:
— Az én babuskám, az én babuskám!
A gyereksztal mellől nevetés hangzik:
— Ez sikerült! — hallja a mama.

A következő pillanatban a mama ott terem és piff-puff megkapja Mimi a választ. Midőn este a papa hazajön, a mamának ki van sirva a szeme. A papa ezt nem akarja észrevenni. A vacsorát hallgatagon eszik, még a gyermekek sem beszélnek, csak Liza érző keble nyilatkozik meg, midőn a tállakat elhordja, s Franci mellett elhalad, abben a sóhajásban: «Szegény kis baba!» Váborau tán, mint minden este, elhozza Mimi a papa szivaros ládáját. Annyi huncutságot, mint ma, még sohasem látott az idősebbik leány arcán. Kérdőleg nézett rá. Mimi a szivaros ládát az asztalra teszi, éppillant a mamára, azután papához simulva a fülébe sugja:

— A mama eltörte a babát. — Komolyan int a fejével — igen, az ujjat!
A papa hátra hajlik a székében, még mindig látja maga előtt Mimi huncut szeméit és feleségének mélyen piruló arcát.

— Csakugyan?
A nevetéstől nem tud beszélni. Ezt a mama sem tudja nevetés nélkül meg'lni. — Könyves szemekkel nevet ő is, Mimi nevet, Franci nevet és az ajtón keresztül Liza röhögése hallatszik.

— Megtörtént! — mondja a papa.
Ez volt a vége a családi katasztrófának, mely egy derék családöt egy aranyhaju, szép baba révén ért.

A magántisztviselők mulatsága.

Fényesen sikerült, műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendezett szombaton este a magántisztviselők egyesülete.

Már este 9 órakor megtelt a Royal szálló diszterme. Nemsokára megkezdődött a műsor a Veress Tóni zenekarának nyitányával.

Majd Albert Bözsike és Hajdu Péter adtak elő művészetileg a «Bél az utkaparónál» című dialógot. Megérdemelt tapsokat arattak.

Ezután Krajcsovits József és Hajnal László játszották el Molnár Ferencz «Allatkerti csendélet»-jét.

Utána jött az est lénypontja. Ugyanis a szép Albert Bözsike jelent meg a színpadon és óriási hatás mellett kuplékat énekelt. Először a «Ma mindenkit szeretek» címűt. Majd az «Év»-ből «Páris leánya»-t és a «Keringőt». Továbbá «Ha nyitva lesz az ablak» és «Látta már Afrikát?» címűeket.

Albert Bözsikének remek, iskolázott hangja van és gyönyörű énekével frenetikus hatást ért el. Mindegyik számával viharos tapsokat aratott. Kár, hogy nem mint színész is csillogtatja egy vérbeli primadonnának is díszére való tehetségét.

Farkas Pál «Színész» című vígjátékát játszották el, ezután Botos Mariska, Nagy Erzsike, Udvarhelyi Veronka, Formayer Mária, Baghy Etelka, Hajdu Péter és Varga Imre kiváló ügyességgel.

Végül Maresch László joghallgató remekelt «A vén bohém» című maganjelentével.

A műsor után táncra perdült a fiatalság és vidám hangulatban, boldogan ropta a ténccot kivilágos kivirradtig...

J. J.

A mulatságon megjelent hölgyek nevsora a következő:

Urasszonyok: Brüll Jakabné, Erdélyi Jánosné, Krancz Morné, Osváth Lajosné, Mihalkovics Jánosné, Szegedi Lajosné, Venyige Adolfné, Deutsch Ignáczné, Tóth Jánosné, Buray Józsefné, Kiss Endréné, özv. Csengeryné, Mészáros Ferenczné, Nagy Istvánné, Grösz Lajosné, Viktor Józsefné, Várady Józsefné, Botos Andrásné, Grünfeld Morné, Fischer Jenőné, Nagy Sándorné, Kozma Ernőné, Korompay Gyuláné, Németh Györgyné, Kunz Vilmosné, Hamberger Sándorné, Bagi Istvánné, Nagy Jánosné, Udvarhelyi Balázsné, Botos Andrásné.

Urleányok: Albert Bözsike, Erdélyi Pirooska, Krancz Gizike, Mihalkovics Erzsike, Szegedi Rózsika, Szegedi Margitka, Haáz Etuska, Deutsch Pirooska, Tóth Mariska, Burai Juliska, Kiss Erzsike, Csengeri Erzsike, Mészáros Erzsike, Nagy Juliska, Grösz Malvinka, Hozdovits Ilonka, Viktor Irénke, Viktor Irmuska, Várady Sárika, Botos Mariska, Grünfeld Esztike, Nagy Pirooska, Kozma Ilonka, Schenk Margitka, Németh Erzsike, Udvarhelyi Veronka, Bagi Etelka, Nagy Erzsike.

Felülfizettek: Botos András 2, Borgida Istvánek 10, Bagi Istvánné 2, Szepessy Albert 2, Jersik Sándor 1, Révész Zsigmond 1, Kroh Vilmos 4, Szegedi Rózsika által felülfizettek 12, N. N. utazó 2, N. N. utazó 2, Deutsch (Budapest) 2, Lányi (Budapest) 2, Kertész és Gerka (Budapest) 2, Scheisz József 2, Fogel 2, Friedmann Ignacz (Budapest) 5 korona.

A mellbeszurt pinczér.

A cseléd és pinczér torzalkodása.

Véres verekedés volt tegnap délután a közeli Pallagi gazdasági akadémián. Egy ott alkalmazott cseléd tolyton szialalmazott és mellbeszurt egy sznitén ott alkalmazott pincért.

Az eset részletei a következők:

Marsi György 21 éves cseléd Németh Titusz élelmezőnél volt alkalmazásban a pallagi gazdasági akadémiában. Szintén ott szolgált Tusa József 32 éves pincér.

Tegnap délután ugy 2 óra tájban Tusa József a tanári teremben dolgozott. Egyszerre csak bement a terembe Marsi György és minden szó nélkül Tusa mellébe vágta a zsebkését. Azt persze menten előntötte a vér. Az előtelefonált mentők beszállították a debreczeni kórházba. Az orvosok véleménye szerint állapotja súlyos, de nem életveszélyes.

Marsi Józsefet pedig a Biró Imre csendőrőrmesterből és Bereczki Márton csendőrből álló járőr este 8 órakor letartóztatta.

Az esetnek közvetlen szemtanú nem voltak, de Fodor Juliánna szintén ott szolgáló mosónő előadta, hogy amikor a ruhát reggel oda adta Marsinak, ez azt mondta neki:

— Ez a ruha ma még vérben fog megfűrdni!

Tusa Józsefet a kórházban a rendőrség kihallgatta.

Azt vallotta, hogy az eset előtt őt Marsi mindig gunyszavakkal csufolta és efeletti haragjában ő pofon is ütötte Marsit. Körülbelül egy fél óra mulva ő a tanári teremben dolgozott, hova egyszer csak Marsi is bejött és zsebkését észrevétlenül a mellébe vágta.

Marsi György tettét a sértett vallomása szerint beismerte és védelmére semmit sem tudott felhozni.

Gáthy Bálint dr. kir. főügyész, miután Marsi György állandó lakással bír a szülőhelyén Nyíralkonyban és a büntetés nagysága előreláthatólag semmi indokot sem szolgáltat a további fogvatartásra, szabadlábra helyezte a védőt.

Színház.

1912. december 9-én, hétfőn, A) bérletben:

MINISZTERELNÖK.

Komédia 3 felvonásban.

Személyek:

Benke Dániel — Szabó Gyula.
Benkéné — Kiss Mariska.
Gróf Berczey Rezső — Szilágyi Ernő.
Grófné — Uti Gizella.
Dr. Vas Jenő — Lajthay Károly.
Kalmár — Kovács Károly.
Gürfeld — L. Farkas Pál.
Linka — Vajda Ilonka.
Mari — Vámos Giz.
Héznester — Szakács Árpád.
Újságíró — Perényi Kálmán.
Rendőrtiszt — Kállay Károly.
Mentő orvos — Kiss Imre.
Venczel — Pethő Pál.

Heti műsor:

Kedden: Asszonyfaló, operett. B) bérlet.
Szerdén: Farkas, játék. Ujdonság. C) bérlet.
Csütörtökön: Farkas, játék. A) bérlet.
Pénteken: Farkas, játék. B) bérlet.
Szombaton: Éva, operett. Ujdonság. Bérletszünet.

Vasárnap délután: En vagyok a néni, dohózat. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletszünet. — Este: Éva, operett. Kis bérlet.

SZÍNHÁZI HIREK.

Asszonyfaló. Holnap, kedden az idény egyik kedvelt operettje kerül színre, amelyben Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Fajussy, Kassey, Máté, Szabó, L. Farkas Pál játsszák a főszerepet.

A Farkas. A Magyar Színház ez idei sláger darabja szerdán kerül bemutatásra. Molnár Ferencz neve elég garancia arra, hogy nálunk is a premiert zsufolt ház nézze végig. A bécsi Burg Theater-ben e hó 14-én lesz a Farkas bemutatva és mint a bécsi lapokból tudjuk, hetekkel előbb nagy elővételi díjjal minden hely le lett foglalva. A darabot Zilahy nagy művészi tudásával rendezte. A főszerepeket Halasi Mariska, Pető Pál, Lajthay Károly, Berczi Ernő, H. Serfőzi Etel, Uti Gizella, Szászhalmy játsszák.

Éva nagy operett ujdonságból már megkezdődtek a színpadi próbák. A remek zenéjű operett-ujdonság f. hó 14-én, szombaton kerül bemutatásra. A főszerepeket Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, M. Torda Erzs, Falussy, Kassey Károly, Máthé Gyula, Szabó, Farkas Pál stb. játsszák.

HIREK.

Majd megszokjuk...

Ebben a szomorú pénztelen világban végre megtalálta mindenki a maga nehéz helyzetének a magyarázatát. Mindennek a háboru az oka. Ez ma mentségnek olyan elterjedt és népszerű szélloige, mint amilyen orvosságnak az aszpirin. Mindenki beveszi és a legkülönbözőbb bajokrav eszik be. Soknak használ, de senkinek sem árt. Így vagyunk most a háboruval is. Minden bajnak, bánatnak az oka a háboru, egyelőre csak a balkáni háboru, de a melylyel már közeli rokonságban vagyunk. Mindenütt panaszkodnak, mindenütt keseregnek, sóhajtoznak: így a háboru, meg úgy a háboru. Ha valaki a kávéházban bunak eresztja a fejét, senki sem kérdezi, mi baja, persze a háboru... Nincs pénz? Persze a háboru. Roszszul megy az üzlet? A háboru. Elsején nem fizetik a részleteket, mert hej, haj, a háboru... A mulatóhelyeken álmosan dölnek fejfel a pezsgőhűtőbe a pincérek. A kocsik «standokon» gyökeret ver a lovak lábba. Nincs sehol a régi forgalom, mert háborus világot élünk, mindenki fél a háborutól és mindenki környöfont következtetésekkel ijeszti a szomszédját, barátját, ismerősét. Ebben az általános, hosszantartó és szünni nem akaró ijedelemben az az egyetlen kárközlés, hogy végre megvan a nehéz helyzet kulcsa. Máskor is volt már nehéz helyzete az embernek, de akkor hiányzott a kulcsa, a magyarázata. Most mindenki tudja, hogy mindennek a háboru az oka. És lassan-lassan hozzászokik az ember ehhez a nehéz helyzethez is. Egy kicsit csöndesebben, egy kicsit tartózkodóabbn minden megy a maga útján, amerre szokott menni. Szóval a nehéz helyzetben többé-kevésbé mindenki átéli az egyszeri falusi szatócs tragikomikus legendáját, amely, mint ismeretes, arról szól, hogy a jámbor szatócs, aki az isten éldásához csak egy csomó éhes gyerek alakjában jutott, egyszer amikor már nagyon taposta a gond és fojtogatta a keserűség, elment hitsorsosainak az imaházába és ott oly buzgón imádkozott, hogy joggal hihette, hogy isten szóba áll vele. És amikor vége volt az istentiszteletnek és már mindenki hazament, a jámbor szatócs odasompolygott az oltár elé és nagy lelki föllendüléssel így kieltott fel:

— Istenem! Meddig fog még ez a nehéz helyzet tartani?

A templomszolga ott settenkedett az oltár mögött és megsajnálta az együgyű embert. Felelt neki:

— Még egy évig.

— És azután mi lesz? — kérdezte a szatócs, aki most már kíváncsi volt a többire is.

— Azután — felelte a misztikus hang — megfogod szokni.

Ez az allegória szóról-szóra beteljesedik most a háborus világ miatt panaszkodó emberekben. Mert ha még sokig tart ez a nehéz helyzet — meg fogják szokni.

Meg kell

érteni az Odol különleges hatásmódjának rendkívül fontos voltát: Mig más száj- és fogtisztító szerek csakis az öblítés néhány pillanatában fejtik ki a hatásukat, az Odol még utólag is, órákig a fogak tisztítása után, hat Ezen különleges sajátsága folytán az Odol megakadályozza a szájbeli erjedéses folyamatokat és a fogak megromlása ellen hat.

— **A Patronázs Egyesület** választmánya i. hó 26-án délután 5 órakor a városháza könyvtárszobájában gyűlést tart, mely a pauperismus és criminalitás közötti viszony és különbség végtelen fontossága ügyét tárgyalva, városunk szegényügyének rendszeresítése kérdésében igyekezik állást foglalni. Az igazságügyminiszteriumból, mánt központból egy képviselő fog megjelenni e jelentős gyűlésen. A választmány összes tagjaihoz való meghívók szétküldését már megkezdtük, de ezuton is van szerencsém jóelőre tisztelettel meghívni őket. Debreczen, 1912. december 9. Csiky Lajos, patr. egyesületi titkár.

— **Harcserű céllövészet.** A 3. gyalogezred f. hó 16., 18., 19. és 20-án reggel 8 órától délután 1 óráig a Sárkut tanya melléti lötéren éles golyóval harcserű céllövészetet tart.

— **Az elloptott gyémántgyűrű.** K. S. Kosuth-utca 39. sz. alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy körülbelül 4—5 nappal ezelőtt ismeretlen tettes egy darab gyémánt, körülötte apró rubinkövekkel kirkott 350 korona gyűrűjét ellopta.

— **Házasságkötés.** Király Péter dr., debreczeni kivélt író és ügyvéd, szilágyzóvány, földbirtokos feleségül vette Richter Mariska ur nőt Szilágyzóványról.

— **Szerencsétlenül járt gyermek.** Berkovits Emil 11 éves gyermek — ki szüleinek a Homok-utca 9. száma alatt lakik — tegnap délután a Homok-utca sarkán elesett, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy a jobb alsó lábára ellőrtt. A gyorsan előtelefont mentők beszállították a kórházba, hol a rendőrség kihallgatta.

— **Öngyilkos leány.** Nagy riadalom volt ma reggel a református kollégium előtti emékkertben. Ugyanis egy Kiss Mária nevű, hajdu-bécszörményi születésű 18 éves leány öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Az előtelefont mentők a kórházba szállították. Állapota súlyos, olyannyira, hogy a rendőrség ki sem tudta hallgatni.

— **Halálozások.** Ma a következő halálozásokat jelentették az anyakönyvi hivatalnak: Özv. Pál Jánosné ref. 78 éves, özv. Komlóssy Dénielné ref. 90 éves, Kovács (utónevét nem kapott leány) ref. 3 napos, Jakab Sándor ref. 8 hónapos.

— **Égő vasuti kocsik.** Newyorkból jelentik: A magas vasut legmagasabb pontján, ott, ahol a pályatest 70 méternyre lebeg az utca színvonal felett, nagy szerencsétlenség történt. Két vonat összeütközött, a kocsik egy része lángborult és tizenegy utas súlyosan megsebesült. Az utasok rémítő pénikkal menekültek, de majdnem még nagyobb volt az izgatottság lenni az utcán, ahonnan óriási embertömeg nézte a lángoló kocsikat, anélkül, hogy segítségére mehetett volna a nagy veszedelemben forgó utasoknak. A vasut alkalmazottai gyorsan eloltották a tüzet és ezzel elejét vették a nagyobb katasztrófának.

— **A szerelmesek.** Barcs községben Bosznai Lajos 18 éves barcsi riatalember szerette Laczó Veronka 17 éves leányt, a leány szülei azonban nem akartak beleegyezni a házasságba. Ez annyira elkeserítette a fiatalokat, hogy nálálra szánták magukat. A leány elment a riatalember lakására. Alig időzött itt egy félórát, amikor a házbeliek revolverdurránásokra lettek figyelmesek. Mikor a lakásba mentek, borzalmas látvány tárult eléjük, a leányt és a fiatalembert a padlón vérbe fetrengve találták. — Laczó Veronika sérülése életveszélyes, a fiatalember sérülése nem súlyos, aminek következtében a barcsi rendőrség letartóztatta.

— **Letartóztatott pénzhamisító banda.** A szilágyzóványi járásbíró egy veszedelmes pénzhamisító bandát tartóztatott le. Ugyanis Floruca Péter vezetésével — ki már 6 évet ült pénzhamisításért — Bogdán Péter, Marian Péter és Rogoz Lógyer pénzhamisító bandát alakítottak. Nagymennyiségű jól sikerült hamis ötkoronasokkal elárasztották Szilágyzóványt. Az ügyészség megindította ellenük az eljárást.

— **Okvetlen hallgassa meg!** A Nemzeti Kévéházban, a vasuti állomással szemben külföldön sikert aratott Matyók Péter, tamburica zenekara hat magyar énekes és táncosnő közreműködése mellett ma és minden este hangversenyek. Belépti díj nincs.

Debreczeni esetek.

A kis kutya baja. — Az új divat.

Egy debreczeni ügyvédnek van egy kedvenc kis kutyája. Abban a házban, a hoi laknak, mindenki ismeri a jómódu kis kutyát, akit becéző szeretettel gondoz az urnöje. A legutolsó divat szerint szabott kutyaruhákban járta. Nyírják, mosdatják, etetik. Külön inas szolgálja ki és ápolja. Szóval olyan jómódban van ez a kutya, hogy sok ember megirigyelheti.

A napokban az elegáns daxli megbetegedett. Nem itta meg a tejet, érintetlenül hagyta az ebédjét. Az ügyvédné kétségbe volt esve, hogy mi baja lehet a kis kutyának.

És mivel a kutya állapota egyre aggasztóbb lett, az ügyvédne elküldte az inással a szeretett ölebet az állatorvoshoz, hogy vizsgálta meg.

Este az urnö megkérdezte az inast:

— Nos, Ferencz, volt a kutyussal az állatorvosnál?

— Igen, nagyságos asszony.

— És mit mondott?

— Azt mondta, hogy a kutyuska ideges.

— És mit rendelt neki?

— Azt, hogy a nagyságos asszony ne zongorázzék.

*

Debreczenben zsur volt a minap, egy előkelő zsur. Mert pap is volt a vendégek közt.

Az abbé egy kis asztalkához került egy hamisítatlan csitrijével.

A leány büszke volt és boldog és ropogant megilletődve nézett a papra, mert pap volt és hamisítatlan katolikus.

— Főtisztelendő ur régóta áll az egyház szolgálatában? — kérdezte a kisasszony.

— Több mint husz éve pap vagyok — felelte az abbé.

— Oh milyen szép ez! — szólt a kisasszony.

— Az öcsém is pap, a lányám is pap — mondta ez.

— Oh, milyen szép ez! — tolytatta a kisasszony a lelkiével való vonzalmában.

— És ugye, főtisztelendő ur, a kedves atyja és ragyatyja is bizonyára katolikus pap volt?

Az Uj Debreczen szerkesztősége Darabos-u. 7.

Telefon 4-12.

Legujabb.

Saját tudósítónktól.

A hercegprimás eskütétele.

Ma délelőtt tíz órakor volt Csernoch Jánosnak, az ujonnan kinevezett magyarországi hercegprimásnak ünnepies eskütétele. Lukács László miniszterelnök és Zichy Janos gróf vállás- és közoktatásügyi miniszter az ünnepies aktuson való részvétel céljából vasárnap este Bécsbe utaztak, ahonnan ma ismét visszatérnek Budapestre.

Oroszország kétszínűsége.

Budapestről jelentik: Bukarestből telefonálják, hogy ottani diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett az az értesülés az osztrák magyar diplomáciának, hogy Oroszország mily kétszínű játékot űz Európa érdekeivel. Oroszország és Szerbia között egyrészt, továbbá Görögország és az orosz birodalom között másrészt már megállapodások történtek a béketárgyalások dolgában. Ezek a megállapodások alkalmasak arra, hogy európai konfliktust idézzenek föl, anélkül azonban, hogy a látszat Oroszországot ezért felelőssé tehetné.

Ultimátum Szerbiának.

Budapestről jelentik: Bécsi vélemény szerint Ausztria és Magyarország december tizedike és tizenkettedike között Szerbiához ultimátumot fog intézni, a melynek tartalma és fomája olyan lesz, hogy Oroszországnak nem lesz más választása, mint hogy az egyik vagy a másik irányban nyilatkozzék.

Görögök és bulgárok Szalonikiben.

Budapestről jelentik: Szófiából táviratozzák hogy a görögök felszósztították Todorv bulgár tábornokot, hogy csapataival vonuljon ki Szalonikiből.

Az örmények memoranduma.

Budapestről jelentik: Konstantinápolyi jelentés szerint az örmény patriarkátus világi tanácsa elhatározta, hogy Izmirlián k tholikus kerjessen elő egy memorandumot a keleti kérdés tárgyalására összehívott konferencia alkalmából.

Nyomtatvány.

Az „UJ DEBRECZEN“ előfizetőit, barátait, olvasó közönségét tisztelettel kérjük, sziveskedjenek nyomtatványszükségletüket HOROVITZ ZSIGMOND nyomdájában beszerezni. A kiadónak Darabos-utca 7. sz. alatt levő házában kitűnően berendezett nyomdája van, amely mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelben, jutányos áron, gyorsan és pontosan elkészít. **Telefon: 412.**

CSARNOK

A fiu.

Regény.

(16.)

Soha életében még oly boldognak nem érezte magát, mint ma az ebédnél, sőt mind- eddig nem is tudta, hogy az élet oly szép, oly nagyon szép lehet. Álom bár az egész; de szép álom. Valamelyik tó tündér megmu- tatta neki a legszebb családi boldogság képét, az élet más alakban mo- olygott feléje, mint a minőnek eddig ismerte, volt gyermeke és ennek közelében egy szép, fiatal nő aludt; de sem az egyiket, sem a másikat nem nevez- hette magáénak. Az álommal együtt eltűnt a családi boldogság képe is: hisz a gyermeknek ő nem atyja, a nőnek nem férje! A boldog- ság oly közel volt, oly közel — és mégis oly messze az elérhetlen távolban.

Elérhetlen? Hátha mégsem elérhetlen? A tábornok összereszt e gondolatra, fel akart ugrani helyéből; de aztán eszébe jutott, hogy nyugodtan kell maradnia, ne hogy zajt okozzon. De ülve még sem maradhatott, csendesen fel- kelt és szobája ablakához állott. És hátha még sem elérhetlen? e gondolattól nem birt megszabadulni. Lelkei szemei előtt megjelent Mari képe, a mint pajzán jókedvében poharát fölemelte és fiatal barátságukat élte, azután látni vélte, a mint most a mellékszobában alszik, hasonlóan egy gyermekhez, aki játé- kában kifáradt. Szíve feldobogott.

Nem, nem, lehetetlen, ő az anyám nem lehet, gondolá magában szomorúan, lehetek hű tanácsadója, atyai barátja; de egyéb soha- sem lehetek számára. Nagyon fiatal, nagyon

szép. És már az is helytelen lenne, ha csak megkísérleném rábeszélni, hogy életét az anyémhoz kösse. Nem lehet: nem fog, nem megtörténni.

És soha még oly igazán nem sajnálta a tábornok „elvesztett ifjuságát”, mint e percben. De midőn épp e percben a mellékszoba aj- taja félig megnyilt és a nyílásban megjelent Mari kisasszony szép fejcskéje és ezüstcsen- gésű kedves hangján megszólította: a tábornok úgy érzé, mintha csoda történt, mintha gyászolt ifjusága ragyogó pompájában visszatért volna.

— Tábornok ur! pompásan aludtam, szólt Mari kisasszony vigan. De megálljon! ne lépjen közelebb! Küldje be előbb közös komornánkat; Miskát.

Miskának fésűt, keféket kellett hozni, a miknek segítségével a kisasszony az alvás közben rendetlenségbe jött haját megigazította. Azután könnyedén rendbe hozza nyak és kézfordrait, majd ruháját vette műértő szemle alá, csak miőn mindent a legkifogástalanabban meg- igazított, lépett a tábornok elé.

— A kiszolgálás nem rossz ebben a szállodában, tréfálódzék, midőn Miska a fekete kávéhoz, eléje is helyezett egy gyűszűnyi nagyságu csészécskét.

— Nincsen őszintébb óhajom, viszonzá mosolyogva a tábornok, mint hogy teljesen otthonosan érezze magát nálam.

— A mi ezt illeti, úgy hiszem, meg lehet velem elégedve. Valóban nem tudom, lehet-e máz szabadabban mozogni egy idegen — jó, jó, tehát egy baráti — házbzn. Tudja ön, tábornok ur, hogy a mit én elkö- vetek, az tulajdonkép szörnyű bolond dolog? Hogyha önnek most eszébe találna jutni a nagyméltóságu minisztériumhoz alázatvs jelen- test terjeszteni ama hölgy sajtószertü magae- viseletéről, a kit mint tanítónőt e faluba h- lyeztek és a ki idegen — vagy ha egyáltalán úgy akarja — nem idegen, de magában álló urakkal ebédel, azoknak lakásában mindjárt

kialussza magát, fekete kávé iszik és végül még cigarettára is gyújt, akkor az egész história nekem, ha nem is a nyakamba, de legalább, az állásomba kerülne.

A tábornok e beszéd közben egy doboz szivarkát tartott Mari kisasszony elé, melyből az egyet kivett, miközben nevetve jegyzé meg: — Uj bűn mindazok tetézésére, melye- ket ma már elkövettem.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős Voith György.

UJ DEBRECZEN

Deczember 15-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük haza- fias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesz- szék ismerőseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több uj előfizetőt, hogy an- nál szélesebb körben terjeszthes- sük a nemzeti és demokratikus esz- méket. Aki az „Uj Debreczen“-re elő- fizet, 8 napig ingyen kapja a lapot, akipe- dig tiz előfizetőt gyűjt, annak ingyen küldjük.

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

„UJ DEBRECZEN“

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurban 412.

Készít a legrövidebb idő alatt és legju- tányosabb ár- ban mindenféle nyomtatványt.

NÉVJEGYEK, Eljegyzési, Esketési és Báli meghívók elismert leg- jutányosabb árban.

Ludaser János

női, pipere csipke
és rövidára üzlete
(Városház épület)

Szalag, csipke, keztü, ritikül, arefátyo-
harisnya és
párisi ujdonságokban.

Uj! 1912 év szenzációja! Uj!
D. R. G. M. No. 526081.

Uj évi vicoz-kártyák

még eddig nem létezett dolgok, minden kártya
egy ujdonság! Felülmulhatatlan humoros és
szenzációs, minden legkisebb küldemény is
jól szortírozva, minden kártya borítékban.

Mi vagyunk az egyedüriek!
Képviselek minden vidékről felvételnek.
75 fillér beküldése mellett 10 eredeti minta
25 drb 1— kor.
50 drb 1-75 kor. **Habighorst & Co.**
100 drb 3— kor. **Bochum 1. W. postafiók 49.**
Utánvétellel 40 fillérrel több.
Fizetés gyanánt levélbelyegeket is elfogad.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXIX-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 kész-
pénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény **200.000** korona

A húzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-
lamsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, donánytözsdekben, adó-, posta-,
távirda- és vasúti hivataloknál, vasúti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók.
Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen
küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

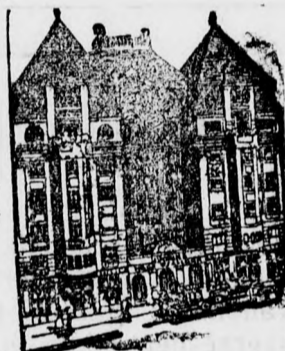
HIDVÉGER ANTAL Foglalkozik
bank és váltóüzlete **az összes**
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz. bankügyletekkel
TELEFON 416. szám.

Grand ESPLANADE SZÁLLODA Nagy Budapest,

III. Zsigmond-utca 38-40.
Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen ujonnan épült
hat emeletes szálloda pazar fényvel **250 szobával.** Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-
meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tár-
salgó-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.
Penalórendszer is. Kereskedelmi utasok és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autojáratok.
Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Szives pártfogást kér **Pallai Miksa,**
Uri és női fodrász a házban. igazgató tulajdonos.

Első óragyár HANS KONRAD.

Cs. és kir. udv. szállító Brux No. 2135.
(Csehország) csakis megbízható órákat
küld 3 évi írásbeli jótállás mellett Roskopf
rendszerű patent óra nickel-lánccal, füg-
gelékkel és bőrtokkal **K 4.20** Svájci eredeti
Roskopf rendszerű patent óra **K 5**
Regisztrált „Adler“ Roskopf nikkel anker
remontoir óra **K 7.** Nikkel remontoir óra
„Fantasie“ **K 7.50** Ezüst remontoir óra
„Gloria mű“ nyitott **K 8.40** Ugyanaz kettős
fedéllel **K 12.50**

Verseny-, ébresztő- és faliorák.

Nr. 3946 versenyébresztő amerikai
rendszer szerint, minden fekvésben
jár, pontosan szabályozva és repa-
szálva darabonként **K 2.90** 3 dr.
K 8 éjjel világító számlappal **K 3.30.**
3 drb. **K 9.** Dupla harang ébresztő
K 3.80 éjjel világító **K 4.20** Konyha-
óra (gömbölyű) **K 3.20** Kakuk óra
K 7.50, 8.50 és feljebb. Toronyharang
ébresztő **K 7.80** éjjelvilágító **K 8.40**
Ingaóra **K 8.50 — 10.8** és feljebb.
Nincs rizikó kicserélés megengedve
vagy pénz vissza. Számküldés köz-
vetlen magánosoknak utánvétellel.

vagy előzetes fizetés mellett. Főkatalógus 400 ábrával kérésre
mindenkinek ingyen és bérmentve.

Küldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett!
Nincs kockázat! Kicserélés megengedve, vagy
pénz vissza

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-
görcsér-harisnyák, egyenesstartók, testgyenyészeti, gépek,
műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas fel-
szerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízha-
több minőségben esakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cégnél

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. szám meg-
tehető be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzék ki-
vánatra bérmentve titoktartás mellett azonnal káldjuk.

Alapított
1856.
Telefon 938.

U.K. TEAS
AZ UNITED KINGDOM
TEA COMPANY LONDON
**A VILÁG
LEGJOBB
TEAI!**

Főraktár:
CSANAK JÓZSEF cégnél.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca teiuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venzia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek. Ugyanígy Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyiroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.

Vezérképviselő

egy nagyobb gyár részére azonnali belépésre kerestetik. Szorgalmas és intelligens uriember, aki jó bizonyítványokkal igazolni tudja, hogy üzletszerzésben eddig is kiváló eredményeket ért el,

magas jutalékkal

felvétetik. Ajánlatok német nyelven küldendők: „**O. 5818.**“ Haassenstein Vogler A.-G. Wien I. címre.

25000 óra

1 db kor. 2-50.

Legújabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 2-50, 2 óra kor. 4-80, 5 óra kor. 11-30. Egy legújabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, - láncz kor. 1-25.

Koczkázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállít az óra áruháza:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 57-882.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szükség van vászon, asztalterítő, szövet és eszike-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és fianel takarók, férfi és női felöltők, kősz fűtő, fiu öltönyre vagy tükör, kősz és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinnek saját érdeke, hogy egy próba-bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamón. Telefon 685.

Egy tisztességes szorgalmas magányos nő felvétetik tanyára baromfi tenyésztésre. Cim a kiadóban

OLCSÓ és jó órák, ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órás és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközöltenek.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POROK

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmarkosabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKÉDES, májbántalom, VÉRTELULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziismernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint a fűdalom-osillapító bedörzsölésiszet köszvény, csusz és a meg-hűléségéb következményei-nél legismertebb népszert.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásúrt és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

OH JAJ!

Magfojt ez az átkozott köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

EGGER Mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Próbadoboz 50 fill. Doboza 1 és 2 K.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI. Réval-u. 12.

Kapható Debreczenben: Arányi Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferencz, Harsányi Lajos, Kóczián Desső, Kovács L. Nándor, Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Reichard Sándor, Ságty Ferencz, Steiner Manó, Tóth Béla gyógyszer-tárakban, Josa és Jóna Központi drugériákban.

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete: Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad. túlhevített gőzű LOKOMOBILOK

Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig Barmely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

